

at det, navnlig af formelle Hensyn, maatte have overveiede Betænkelse for Thinget at fatte en Beslutning i den af Mindretallet foreslaede Retning, og at Thinget med større Sikkerhed og Sikkerhed vil kunne forskaffe sig den fulde Indsigt og Indskydelse i Sagen og det rette Grundlag for dens fremtidige Ordning, ved at benytte sin Ret efter Grundlovens § 50 til at undergive den i det Hele en dybere gaaende Undersøgelse ved en dertil nedsat Commission.

I Overensstemmelse hermed foreslaaer saaledes Udvalgets Flertal, at Thinget i Kraft af Grundlovens § 50 udnævner en Commission til at foretage en Undersøgelse af Forvaltningen af Sorø Academies Fonds og Godsvesen og derom at afgive sin Indberetning til Thinget i førstkommende Octobers ordentlige Samling. Mindretallet derimod foreslaaer Thinget at udtale igennem et Votum, at de under Kirke- og Underviisningsministeriets Overbestyrelse henliggende, Universitetets, Communitetets og Sorø Academies Fonds og Fordegods uskikligt henlægges under Finantsministeriets Overbestyrelse.

Medundertegnede Dampier, Fenger, Hall, J. E. Larsen, Monrad, Oppermann og Otterstrøm have hverken kunnet slutte sig til den af et Mindretal eller til den af Flertallet i Udvalget udtalte Synsmaade. Vi troe, at en Parlamentscommission ikke bør nedfattes for at foretage et Arbejde, hvortil Regjeringen allerede er i Besiddelse af alle de nødvendige Materialier, saalænge Regjeringen ikke har erklæret sig uvillig til at udføre Arbejdet, og saalænge der ikke er nogen Grund til at mistænke den for, ikke at ville lade det udføre med fuldkommen Sandhedskjærlighed og Upartiskhed. Vi mene fremsedes, at de i det Foregaaende fremsillede Mangler ved Bestyrelsen ikke ere af den Beskaffenhed, at de kunne motivere Henlæggelsen af Godsforvaltningen under en anden øverste Autoritet, hvorved disses Stiftere vilde komme til at staae under en dobbelt Bestyrelse, der ikke kunde andet end medføre megen Forvirring. Thi det omtalte Laan i Banken er gjort i den mest blomstrende Periode, da Ingen kunde forudsee, at Tidsumstændighederne vilde forandre

sig saa meget, at det ikke blev muligt, i de første Aar at betale det tilbage; de store Bygningsudgifter ved Hovedgaardene ere i de senere Aar meget indskrænkede; og den væsentligste Anse, at der saagodtsom Intet er bortarvefæstet i en lang Arrække, maa ogsaa tabe Meget af sin Betydning, naar man seer hen til, at Bestyrelsen har fulgt et andet System siden 1848. Hertil kommer, at Bestyrelsen af Sorø Academies Gods ved Fæstegodsets forventede Overgang til Selvetendom i høj Grad vil simplificeres; men endog uden Hensyn her til, maa det bemærkes, at dersom Cultusministeriet skulde frastjendes Gyne til at bestyre økonomiske Anliggender, da vilde en saadan Anstuelse medføre ganske anderledes gjenneingribende Forandringer i hele Ministeriets Organisation. I ethvert Tilfælde antage vi, at naar Ministeriet vil findes villigt til at efterkomme den ovenfor fremsatte Opfordring til at fremlægge et fuldstændigere Budget, vil Rigsdagen heri og i Statsrevisionens Bemærkninger finde det bedste Middel til at undersøge, i hvilken Retning Godsbestyrelsen ledes og hvilken Orden der hersker i Forvaltningen, og først da vil det være paa Tiden at overveie, om man bør gjøre noget overordentligt Skridt i denne Anledning.

Med Hensyn til Budgettets enkelte Poster skal Udvalget dernæst endnu tillade sig følgende Indstillinger:

ad Udgiftsbilag V. Sorø Academie. 13de Udgiftspost. Fordebogsudgifter 13,200 Rbd. 86 s. De trykte Bemærkninger til denne Post udvise under Litra c, at herunder er forlangt et Beløb af 3,000 Rbd., som „Bidrag til Godsernes Forbedring“. Efter hvad foran er antydet, og da det er aldeles uoplyst, til hvilket Brug samme tænkes anvendt, troer Udvalgets Flertal ikke at burde anbefale, at dette Beløb bevilges. Vi indstille derfor, at de forlangte 13,200 Rbd. 86 s. nedsettes til 10,200 Rbd. 86 s.

ad Samme Steds. Sorø Academies Forstvesen. Indtægtspost 5. Da man ikke anser det for hensigtsmæssigt at opføre Indtægterne af Bildbanen som særskilt Indtægtspost, foreslaaer Udvalgets Flertal, at denne Post udgaaer.